

תאריך עדכון: 9.09.2021

שם ומספר הקורס: מבוא לסטטיסטיקה 96-093-15/16/17/18

שמות המרצות:

ד"ר שלומית שניצר-מאירוביץ', shlomit.shnitzer@gmail.com, קבוצות 15+17

גב' נועה יעקובי, noajacoby@gmail.com, קבוצה 18

גב' דועאא דקה, doaa.d.92@gmail.com, קבוצה 16

רכזת הקורס:

ד"ר שלומית שניצר-מאירוביץ'

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשפ"ב סמסטר: שנתי היקף שעות: 4 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: <https://lemida.biu.ac.il>

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס מבקש להקנות למשתתפים את הידע והכלים הדרושים להם כדי להבין ולבקר מחקרים המתבססים על המחקר הכמותי, וכדי לתכנן ולבצע בעצמם מחקרים כאלה בשדה. זאת, הן כחלק מרכזי מלימודיהם לתואר הראשון והן במסגרת עבודתם בהמשך. לשם כך, הקורס יחשוף בפני המשתתפים מושגים ועקרונות חשובים במחקר ויקרב אותם לאופני החשיבה והפעולה של החוקרים באמצעותו.

- זיהוי עקרונות הפרדיגמה הפוזיטיביסטית ואת מאפייני המחקר הכמותי.
- הבחנה בין משתנים לערכים, ימיינו את המשתנים לפי תפקיד, סוג ורמת מדידה ויגדירו אותם מבחינה נומינלית ואופרציונלית.
- ניסוח שאלת מחקר והשערת מחקר דו-צדדית וחד-צדדית.
- הבחנה בין סוגי מהימנות ותוקף, ויבינו באיזה הקשרים מחקריים יש להשתמש בכל אחד מהם.
- הבנת משמעותם הסטטיסטית של לוח השכיחויות ומדדי המרכז והפיזור, ויקראו פלטי SPSS מתאימים.
- הבחנה בין צורות התפלגות שונות, ויצביעו על ההצגה הגרפית המתאימה לכל משתנה.
- הבנת משמעותם הסטטיסטית של הניתוחים השונים, יבינו באיזה הקשרים מחקריים יש להשתמש בכל אחד מהם ויקראו פלטי SPSS מתאימים.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: מחקר ויצירת ידע הם אבני יסוד הכרחיות בכל פרופסיה. לפיכך, הקורס מתחיל בהכרות עם הפרדיגמה הפוזיטיביסטית ועם מאפייני המחקר הכמותי אשר מתבסס עליה. בהמשך הקורס חושף את המשתתפים לשיטות של המחקר הכמותי, ולאחר מכן הוא מתמקד בסטטיסטיקה תיאורית והיסקית. הקורס משלב בין הוראה פרונטלית לבין למידה שיתופית, בה המשתתפים עובדים יחד ומתרגלים (גם במהלך השיעורים) את מגוון הנושאים. פריטי הקריאה כוללים מקורות מתודולוגיים אשר מסבירים בקצרה את הנושאים הנלמדים (עבור בעלי סגנון למידה אחר) ומאמרים לדוגמה.

מהלך השיעורים: שיעורים פרונטאליים / שילוב מפגשי ZOOM, שיעורים סינכרוניים ותרגולים, תוך שימוש במצגות.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' שיעור	נושא השיעור (סמסטר א')
2-1	היכרות עם עולם המחקר – מהו מדע? מודל עבודת החוקר; סוגי משתנים ומדידה, תרגול.
4-3	סטטיסטיקה תיאורית: לוח שכיחויות ותרשימים.
5-6	מדדי מרכז ותרגולם. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
7-8	מדדי פיזור ותרגולם. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
9-10	מיקום יחסי ומאפייני התפלגות נורמלית ותרגולם. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
11-12	תרגול נוסף. <u>מטלה להגשת חובה (10% מהציון הסופי בקורס).</u>
14-13	חזרה לבחינה – סמסטר א'
מס' שיעור	נושאי השיעורים (סמסטר ב')
2-1	מהימנות ותוקף של כלי המחקר
4-3	סטטיסטיקה היסקית: בדיקת השערות ומובהקות.
5-6	מבחן מתאם פירסון, ספירמן ומבחן חי בריבוע. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
7-8	מבחן t לשני מדגמים בלתי תלויים ומבחן t לשני מדגמים תלויים. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
9-10	ניתוח שונות אנובה חד כיווני. <u>מטלה להגשת חובה (עובר/לא עובר).</u>
11-13	חזרה לבחינה – סמסטר ב' <u>מטלה להגשת חובה (10% מהציון הסופי בקורס).</u>

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- נוכחות חובה – מינימום 70%.
- הגשת מטלות הקורס ובחינה. יש לעבור את הבחינה בציון 60 ומעלה.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

- 5% מטלת חובה מסכמת לסמס' א' במודל.
- 45% מבחן סמסטר א'.
- 5% מטלת חובה מסכמת לסמס' ב' במודל.
- 45% מבחן סמסטר ב'.

ו. ביבליוגרפיה:

1. דרום, א'. (1977). סטטיסטיקה עם דוגמאות מתחום החינוך והפסיכולוגיה (חלקים א' וב'). ת"א: הוצאת דקל.
  2. מאיר, א'. (1985). יסודות הסטטיסטיקה למדעי ההתנהגות. ת"א: הוצאת דיונון.
  3. בייט-מרום, ר'. (1984). מבוא לסטטיסטיקה. ת"א: הוצאת עם עובד.
  4. שיטות מחקר במדעי החברה יחידות 6-7, 9-12. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
  5. איזנבך, ר. (1993). סטטיסטיקה ל"לא סטטיסטיקאים". הוצאת אקדמון.
  6. האוניברסיטה הפתוחה. מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א' ו-ב' (יחידות 1-11, 5-14).
  7. שגיא, ר. (2002). שיטות מחקר וסטטיסטיקה ללא מור(ה)א. ת"א: הוצאת מכללת לוינסקי לחינוך.
  8. שריד, מ. ושריד, י. (2006). המדריך העברי למשתמש ב-SPSS. הוצאת מכון שריד.
9. Kirk, R.E. (1982). *Experimental Design*. California: Brooks/Cole Publishing Co.
10. Huck, Schuyler, W. (2000). *Reading statistics and research*. New York: Longman.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

שיטות מחקר במדעי החברה יחידות 6-7, 9-12. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

חומר מחייב למבחנים:

שגיא, ר. (2001). סטטיסטיקה ושיטות מחקר בגובה העיניים. בית-הספר לחינוך, אוניברסיטת בר-אילן.

ז. שם הקורס באנגלית: Introduction to statistic